

SA SELLA

Sencelles. Associació de Premsa Forana. Núm. 47 Novembre-Desembre 1996. 250 pta.

BON NADAL

SA SELLA

ANY NOU 1997

CASE

PERE CIRER VERD

Serveri Tècnic
Movil 908 63 00 91

Oficina:
C/. Cabana, 65 - Pont D'Inca
Tel. 79 46 18

GESTIMOTOR

C/. Licorers, Solar 176 - B - 3
Pol. Industrial Marratxí
Mallorca - Balears

Case Poclain

NOU RESTAURANT A BINIALI

C/. San Juan, 32 • Tel.: 87 05 83 • BINIALI • SENCELLES • Mallorca
(LUNES CERRADO)

especialitat en carns al forn de llenya i en cuina casolana
servici de banquetes i menú diari de dimarts a divendres
s'agraeix telefonar per reservar taula

Editorial

Bones

Festes

Tenguem

Equip de Redacció (ordre alfabètic):

Joana Ferragut Fiol
Joan Bosco Florit Horrach
Joan Florit Salas
Guillem Mut Llabrés

Col.laboradors (ordre alfabètic):

Miquel Amorós Montserrat
Barramot
Antoni Florit Florit
Margalida Llabrés Fiol
Miranda Miret
Tomeu Morro
Es Rossinyol de Primavera
Sebastià Siquier i Ramis
Guillem Zuàzaga Llabrés

Nota de la Redacció:

Els articles d'aquesta revista expressen únicament l'opinió dels propis autors.

Revista Sa Sella
C/ Església, 3
CP 07140 Sencelles Mallorca

Portada: Cati Irene Ramis Cirer (C. P. Ca'n Brill de Sencelles)

Dipòsit legal: PM 400-89
Edita: Centre Cultural de Sencelles (1974) des de 1983.

Imprimeix: Tirrena SA
Carrer J. Gris
Tel. 555212 Manacor

Sa Sella (Revistizol Sencellèsica)

Composició Quantitativa

Càpsules empaperades de periodicitat bimensual; pam envant, pam enrere; cada Sa Sella conté 24 pàgines de temes d'interès per als sencellers.

Introducció

La Revistizol Sencellèsica Sa Sella és un producte de paper del Centre Cultural de Sencelles que posseix una acció recomfortant a tres nivells: intel·lectual, educatiu i cultural, sense efectes sedants, ni inhibidors de la realitat que patim a la vila. Així mateix desenvolupa una acció periodística i normalitzadora. Per esser una publicació independent posseïx un efecte positiu sobre les pressions provocades pels espasmes dels polítics intransigents.

Indicacions

Sa Sella està indicat pels tractaments d'exercir la llibertat d'expressió. Actua contra les mentalitats retrògrades i dictatorials.

ADVERTÈNCIA En cas de tenir una mentalitat tancada o de patir mania persecutòria, ho posi en coneixement de l'editor.

Així mateix, en cas d'experimentar, una vegada llegida Sa Sella, dolors epigàstrics o vomitius, no torni a subscriure's a la revista.

Efectes secundaris

Excepcionalment en lectors hipersensibles i tendres pot provocar rebuig.

Ocasionalment la subscripció pot suposar la inscripció a la llista negra local. Està comprovada l'expulsió del Casal de Cultura.

Presentació

Sa Sella es presenta amb una portada i contraportada del municipi. Sa Sella sol tenir entre 24-32 pàgines, amb fotografies en blanc i negre, articles i entrevistes que no tenen preu.

Sa Sella no és necessari que es mantengui fora de l'abast dels infants.

Trobareu un butlletí de subscripció per un any a la revista en aquestes mateixes pàgines.

Apotecari Carrasco (Xupa del Frasco)

Posologia i normes per a una correcta administració

Com a qualsevol altre producte cultural, Sa Sella s'usarà baix el control i recomenacions de l'ego personal.

La dosi usual inicial és llegir paraula per paraula, fulla a fulla fins acabar. En tractaments perllongats perilla la vista.

Són dosis corrents:

Adults : 1 lectura al dia.

Nins : Sota supervisió dels mestres.

Ments pures i dures : Consulta-ho amb el don del partit. La insuficiència intel·lectual

retarda l'excreció de bones idees i dels principis actius presents a Sa Sella, per això s'ha

d'ajustar la dosi total bimensual i el ritme d'administració a la lucidesa mental per pre-

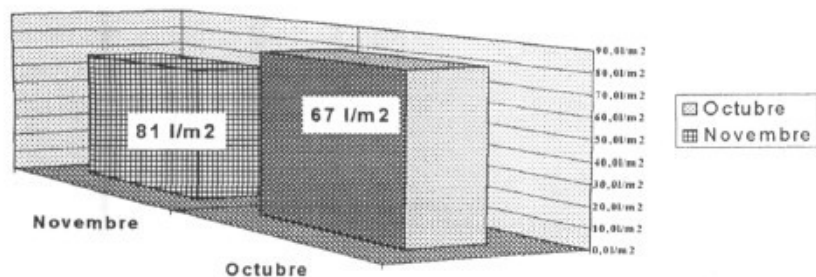
venir acubors i geniades.

Contraindicacions

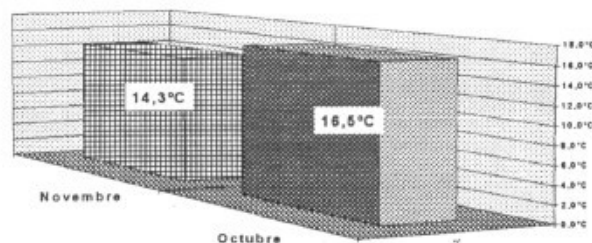
Sa Sella es prendrà amb precaució en lectors amb antecedents fatxes, dictatorials, caciquistes, castellanistes i expulsatoris.

ACTUALITAT DE SENCELLES

Pluviometria

Temperatura

	Agost	Setembre
Màximes	22,1 dia 1	18 dia 2
Mínimes	11,3 dia 6 i 7	8,3 dia 17
Mitjana	16,5°C	14,3°C
Total Lit./m2	81,01/m ²	67,01/m ²
Dia més Plujós	47 l. dia 15	25 l. dia 14
Mitjana pluja	16,2 l. 5 dies	8,4 l. 8 dies

Demografia:

Naixements:

Setembre:
Joan Francisco Jaume Colom, dia 29.

Octubre:
Nadal Llabrés Belmar.

Defuncions: Cap ni una

Noces: Novembre:
Joan Verd Llabrés de Ca'n Manita i Aina Maria Ferragut Cirer de Ca'n Flor.
Dia 23 a Ruberts.

Margalida Llabrés Fiol i Guillem Zuàzaga Llabrés

De Biniali : binialers

Dos binialers morts per la repressió derivada de la Guerra Civil

Bernat Ramis Amengual : Estava afiliat al Partit Comunista, del qual a Sencelles, n'hi havia una cèl·lula. Però aquest binialer havia mudat de poble i llavors ja vivia a Ses Cadenes, una contrada, entre es Pil·larí i s'Arenal, amb forta activitat sindicalista, derivada de les dures condicions de vida dels obrers de les pedres. Es guanyava la vida fent feina de trencador de marès a les canteres de la zona posterior de s'Arenal.

Se sap que dia 19 de juliol de l'any trenta-sis, es traslladà a Manacor. Allà l'empresonaren dia 13 d'agost del mateix any. Això succeí just tres dies abans que les tropes del Capità Albert Bayo Giroud desembarcassin a la costa Portocristo, en un intent fracassat de guanyar Mallorca per a la causa republicana.

En aquest moment es desdibuixa la seva història particular. Possiblement morí a Son Coletes, cementiri de Manacor, com quasi tots els presoners que foren executats amb l'excusa d'impedir que s'ajuntassin a les milícies populars desembarcades.

Mateu Mairata Coll : Va néixer a Biniali l'any 1878. Vivia a Esporles i havia quedat viu-do. A pesar de la seva avençada edat encara

anava a jornal, llogant-se per fer de foraviler a la possessió de Son Llabrés, unes terres situades entre Sarrià, es Verger, Son Malferit i es Canyar. La seva estranya mort, quan tenia 63 anys, va esser totduna oficialment atribuïda a una "hemorràgia cerebral", i va estrevenir-se

en el Camí del Jornet, dia 16 de març de l'any 1941. No se sap "qui" va provocar-li l'hemorràgia

Les dades han estat bàsicament extretes del llibre *Diccionari Vermell* de Llorenç Capellà.

Miranda Miret

Comentaris sobre Psicologia

Les fòbies són un tipus especial de por completament desproporcionat amb la realitat de la situació, que no se pot explicar. Aquesta por se troba més enllà del control voluntari i condueix habitualment a l'evitació de la situació temuda.

Les fòbies poden estar relacionades amb situades molt diverses i són molt freqüents significatives clínicament quan es refereixen a situacions invalidants per la vida quotidiana del subjecte.

Allò que diferencia les fòbies és el tipus de situacions que posen en funcionament les conductes d'evitació. Poden ser a estímuls concrets externs, referits a animals, per exemple a insectes, a moixos, ..., o també a situacions, per exemple a les altures, a les tormentes, a la foscor, ... Un altre tipus de fòbies específiques també poden ser a estímuls concrets interns, com és el cas de la fòbia a les malalties, sensacions corporals interpretades erròniament, com a senyals d'una malaltia.

Un altre tipus de fòbia feria referència a situacions d'interacció social, com en el cas de la fòbia social, i per últim, a estímuls relacionats amb els llocs públics com en el cas de l'agorafòbia, per exemple sortir al carrer, utilitzar transports públics i romandre a llocs concorrits. És a dir, tendrien les fòbies específiques, l'agorafòbia, la fòbia social i la fòbia a les malalties.

FÒBIES ESPECÍFIQUES:

Les fòbies específiques tenen una edat d'inici variable (freqüentment entre els 18 anys i els 45 anys), excepte en el cas de les fòbies a animals i a la sang, ferides, que normalment comencen en la primera infància. Aquestes fòbies són molt freqüents, però només són objecte de consulta aquelles que suposen una certa limitació per la vida del subjecte. Les fòbies específiques constitueixen un 15% aproximadament del total dels trastorns fòbics vists en la clínica.

Totes les fòbies clíniques deriven de tres pors bàsiques que estan molt arrelades a l'evolució filogenètica de l'espècie humana, en primer lloc tenim la por als animals (resta molt antic de la por als depredadors), en segon lloc por als danys físics (senyal de la por als perills que se podien trobar en la naturalesa) i en tercer lloc por a la separació (que actua en consonància amb les dues darreres pors i que manté als nins petits a prop de les seves mares que les protegeixen de l'entorn perillós).

La por a un estimul persisteix i se transforma en fòbia només si s'eviten les situacions temudes i queda pertorbada la vida quotidiana. A pesar de que les fòbies específiques són en ocasions una molèstia més que una incapacitat, en altres el contacte amb l'estimul fòbic pot induir a una notable angoixa, pànic, sudoració, temblor i fins i tot terror.

Les fòbies sense tractament poden remetre espontàniament amb el transcurs del temps en els nins i en els adolescents (excepte la fòbia escolar), però no les dels adults, que tendeixen a cronificar-se.

En els adults les fòbies específiques sense atacs de pànic tendeixen a desaparèixer més fàcilment amb el tractament que les fòbies complexes amb atacs de pànic, com per exemple l'agorafòbia.

Neus Vallès Perelló.

A Nadal, metles torrades

i qualche glopet de vi

això és que m'alegra mi

però clares vegades.

Refranyer popular de l'illa de Mallorca.

MÚSICA

INSECT CREAM: *Crema d'insecte contra l'avorriment*

De veritat que hi ha poques coses que puguin resultar tan gratificants com poder exclamar un fort i clar: "jo ja ho havia dit". Tanslladant-nos al món de la música, i més concretament al de la del nostre poble. Poder-ho dir d'un grup amic com els **Insect Cream**, la sensació resulta doblement gratificant.

Si els **Insect Cream** han estat tant de temps a sortir per els pàgines de Sa Sella, ha estat per culpa de qui vos escriu aquest modest article. I ho he fet perquè sabia que com més esperàs, més lloances podria arribar a vessar sobre ells. El temps m'ha donat la raó.

He de reconèixer que quan vaig assistir a un dels primers concerts dels llavors anomenats *Bad Duck*, no és que fossin uns monstres en directe. La seva inexperiència es feia patent al llarg de totes les cançons que anaven presentant.

El control de la distorsió era ínfim, les veus sonaven tímides i tapades per unes guitarres descontrolades. La secció rítmica mereix especial menció. Al seus inicis, els *Bad Duck* gaudien d'un ritme monolític i un baix que es perdia amb una freqüència preocupant.

Però aquest grup tenia una cosa que moltes bandes novelles no tenen, bones cançons. Un grup que comença moltes vegades té una bona cançó o dues i la resta és totalment prescindible.

En canvi ells en tenien un bon recull de bones.

No més mancava polir-les.

A mesura que el grup anava agafant un cert rodatge, la balança d'encerts i errors, s'anava decantant cada vegada més al seu favor. Se'ls veia amb més confiança. Les veus aconseguiren els seus registres, la distorsió estava molt més controlada.

I una cosa que per mi és crucial, la incorporació d'en Jordi a la bateria, que li ha donat al

grup una força i un ritme, que els fa sonar d'una forma increïblement compacta.

Després d'un parell més de bones actuacions i bon recull de temes, els nostres in-

sectes decidiren gravar la seva primera maqueta. Era una decisió precipitada?

Això vaig pensar jo quan en Mateu m'ho va comentar. Feia molt poc temps que tocaven, diguem amb certa assiduitat, no havien entrat mai dins un estudi i això pot resultar perillós per una banda que encara no ha acabat de definir el seu so i les seves tendències. No creia que tenguessin les idees prou clares com per poder translladar-les a un suport magnètic.

A ells poc els va assustar la seva inexperiència i els resultats d'aquella maqueta varen ser molt més que acceptables.

La maqueta té cançons tan efectives com

"When no more o fire", li sobra alguna cançó i li falta "Jimmy Hot", un tema que inexplicablement varen descartar. Pens que la manca d'energia d'aquesta maqueta ve donada per una producció diguem poc encertada. Les cançons tenen un so massa net, sona massa... bé i tot això fa que es perdi aquell punt d'espontaneïtat i innocència que tanta gent ha trobat en els seus directes demolidors.

Però com que les cançons són bones, la maqueta va començar a rodar pels circuits de l'illa amb cert èxit.

Gràcies a tot això el nom del grup ja anava sonant de cada cop a més gent. En els seus directes es podia veure més d'una boca badada quan compartien cartell amb grups de la seva fornada.

La segona maqueta havia de néixer ben prest. Després d'un concert a Llubí i en poques hores de son, el grup es va presentar de nou a un estudi. Pareixia que ara ja sabien millor el que volien tant en l'aspecte musical com en el tècnic. Volien sonar amb la força del directe, que sens dubte és el seu millor aval. Cançons com "Crazy song" o "Speeling coke" són testimonis de la seva meteòrica projecció.

Crec que gràcies a aquesta segona maqueta, varen esser cridats per participar al festival del Youthing que es celebrà a Ses Voltes de Palma. I sabeu una cosa? ho varen brodar.

El so per primer cop des de que les veia en directe, no s'havia aliat en contra seva i ho varen aprofitar per poder fer una excel·lent miniactuació. La mala sort va esser que hagueren de tocar els primers de tots i encara no hi havia massa gent. La poca gent que els va veure observà com la majoria del grups que anaren sortint no pogueren superar l'actuació dels **Insect Cream**.

Ja a mitjans d'aquest estiu i gràcies a la bona imatge que havien deixat amb les seves actuacions a la sala Jumping, els **I.C.** foren cridats per telonejar a ni més ni manco que els **Vancouver** (un emblemàtic grup madrileny pioner del rock independent a l'estat espanyol).

La manca d'assistència al local (eren els pri-

mers del dos teloners), els nervis i alguna mala passada amb el so, varen esser els obstacles dels insectes a l'hora de tocar. L'actuació no va esser memorable, deixem-ho en discreta, però quants grups haurien pagat per telonejar els **Vancouver**?

La celebració fins enguany interrompuda del concurs pop rock de Palma no se'ls va passar per alt els **I.C.** i allà es presentaren ells davant 73 grups (rècord de participació) amb l'afany d'arribar a la semifinal i així poder tocar en directe davant un jurat. I així va esser, allà estaven ells, a la semifinal, però amb la mala sort d'haver d'obrir una altra vegada.

La primera actuació de la primera ronda de l'eliminatória.

No... no aconseguiren arribar a la final. Però la primera notícia que els endolçava la "derrota" era la de l'interès de *Mala Fama Records* de que telonajassin als bascs **El Inquilino Comunista** en la seva visita a l'illa. Aquesta vegada les seves actuacions amb el Inquilino no se semblaren gens amb la dels Vancouver. Eren els teloners, i a la segona cançó ja tenien el públic davant l'escenari i ballant tots els seus temes.

Però la notícia bomba els va arribar en forma de cridada telefònica. Era en Carlos, de la discogràfica independent *Subterfuge*, que estava a l'altra banda de l'aparell telefònic. Què volia? demanar al grup dues cançons per incloure-les en un single per editat amb un fanzine del segell discogràfic.

A més el cap de *Subterfuge* va demostrar un veritable interès per poder portar-los a tocar a la península. I a més no pareix absurd que els nostres insectes puguin arribar a fitxar per l'esmentada casa discogràfica.

Per part meua no queda més que desitjar-los tota la sort que es mereixen, que no és poca i demanar a la gent que no es perdi un concert seu, al manco quan toquin a Sencelles.

Vos asseguro que si els veis en directe, vos ho passareu bé. Són pura adrenalina.

Tomeu Morro

BIBLIOTEQUES DE MALLORCA - Centre Coordinador -

NOVETATS A LA BIBLIOTECA

- La Isla del día de antes de Umberto Eco
- La Cuina dels Ermitans de Miquel de Binifar
- El foc de Sant Antoni a Mallorca de Macià Tomàsi Salvà
- Unes lligacames negres de Josep Mª Palau i Camps
- El lloro de Flaubert de Julian Barnes
- El món de Sofia de Jostein Gaarder
- Vés on et porti el cor de Susanna Tamara
- Guia de la bicicleta de muntanya de Juan Poyatos
- El camí dels morts de Xavier Amorós
- Allunyeu-vos dels professors de Carles Héctor Hernández i Vicens
- Quin sidral de campament de Pasqual Alapont
- Recull d'endevinalles de Francesc Salvà
- Les bruixes del pla de Negua de Pep Coll
- El primer gegant de Teresa Duran
- Mirem l'hipermercat de Roser Capdevila
- El castell encantat: amb sis hologrames terrorífics de S. Laslett & N. Mc Mullen
- En Martí a la banyera de R. Welsh & Ch. Lucini
- El País dels colors de E. Larreula
- Són estranys, els grans! de A. Dalmases & M Espluga
- El llibre de llum d'Andreu Martín
- La taca vermella de Joan Pla
- La mòpia de Gabriel Janer Manila
- En Karl TV de Ch. Nöstlinger
- En vergonyetes de G. Keselman & A. Ballester
- Faroleta Pocallum de E. Ramon
- Manual per protegir-se de mestres i educadors de Víctor Gayà

**Consell Insular
de Mallorca**

Notícies Fresques

A Sencelles estam a punt de passar a s'histori. No domés s'om es darrer poble de tot Mallorca fora clavegueres sinó que tampoc tenim encara punt verd de reciclatge. Però lo més fotut de tot, de tot, de tot és es ridícul espantós que vàrem fer per ses festes d'agost amb so partit de futbol que va acabar com sa processó de sa moixeta. Mira que si no arribam a tenir bo amb el Mallorca !

Bé i ja tenim es primers resultats de sa lliga Pilota de Normalisació : Constància d'Improvisació, 5 - Esportiu Planificació, 0. Llepaculs Club, 6 - Real Pla Pilot, 0. Peloteo Atlètic, 8 - RCE Programació 0. Olímpic Passotisme, 6 - Sporting Noserviraperres, 8. Repartidora Agogó, 10 - CF Nosabemdequenam, 10. Gimnàstic Cobrarem, 5 - CB Cafèparatodos, 5.

No, i és que enguany ses festes varen esser de riaia. Bé, de què vos estranyau ja hi estam avesats, o no ? Corregudes de joies caput, trial espenyament, coets retardats (nova tradició sencellera-pepera ?), partits de futbol mig acabats i empunyetats, corregudes de vixicleta forastera, carreró inaugurat que ha duit a n'es batle pes carreró de s'amargura, corregudes a peu que acabaren en fosca negra, per tenir-nos dos de tot: mostra folclòrica de Guiterrès, es batle a esclatabufetes per arribar a presindir tots ets actes, ...

S'ajuntament no ha volgut fer fii il·lustre de Sencelles a n'es capellà capità amb s'excusa peregrina de què a n'es programa electoral des grup que governa ara no hi figurava cap proposta d'aquesta casta. I ara me direu que hi figurava que as cap d'un any treurien en Ventura defora ? i es batle no deu estar empegueit d'estar a sa directiva de sa fundació que duu es nom d'es capellà i fer bona cara i a la Sala girar s'esquena ?

Bé, i com ja havia avisat jo fa un parell de revistes... es xaleters de devora es torrent ja hauran enguany beguts de dret ! I que no ho veien que allà amb so torrent tan a prop no

s'hi pot construir. Sa cupa final, però és des qui deixen que s'hi edifiqui, si qualque dia passa una desgràcia sa Casa Regalo de Dios no se on s'anirà...

A n'es camí de Morelló i Sonarrossa fa més d'un any que una empresa d'aigos de Sencelles hi va fer una siqui i encara és s'hora que asfalti es tros espenyat. Estic segur que serà com sa tuberia des camí de Jornets, que, mirau per on, justament s'ajuntament va haver d'asfaltar just després de què acabassin ses obres, i tot això que m'estuvii...

De tant en tant, m'emocion i cant allò de, "Oh hermós campanariet, de la Vila de Sencelles, totes ses meves quimeres, són tornar a vore't" però de dia !, ja que encara que hi hagi focos que l'il·luminen, n'hi ha un, és de sa cara de sa muntanya, que ja fa més d'un any que flaquetja fora que ningú l'adobi...

Lo des pou de Judí és de riaia però ben fresca. Después de tenir-lo anys i anys abandonat, decideixen restaurar-lo, bé això se veu que és una nova manera de dir tomar-lo, i ara ja torna a estar deixat de la mà de Déu i punt de ser trepitjat per sa nova carretera.

Avis a n'es navegants i a qui correspongui: a dia 15 de desembre encara hi havia restos, a sa Plaça Nova, de sa bauxa que se montaren es motoristes de trial de ses festes de la Mare de Déu d'Agost. Quatre mesos per retirar es material empleat a unes festes populars no vos pareix molt de temps ?

En Barramot

**Si no em fas llum a matines
es dissabte de Nadal
ses coques no et faran mal
ni podràs dir si són fines
ni tampoc si són salades,
ses coques de ses fadrines,
enguany no les he tastades.**

Refranyer popular de l'illa de Mallorca.

Noticiari

La Societat de Caçadors es Velar de Sencelles organitzà un trial de guàtleres dia 29 de setembre al camp de tir municipal de Son Batle.

El Col·legi Públic can Bril de Sencelles, que compta amb uns 150 alumnes, la meitat dels quals residents fora del nucli urbà de la vila, fa enguany horari xapat, malgrat que a finals de curs passat, majoritàriament els membres de la comunitat escolar es decantassin per fer l'horari continuat. La delegació del ministeri no autoritzà el canvi al·legant problemes per la pèrdua de l'expedient com a conseqüència del canvi de càrrecs polítics produït.

Dia 15 d'octubre, després de les normals i intenses pluges de cada tardor, el torrent de Solleric tornà a desbordar-se entre Biniali i Sencelles anegant les casetes que darrerament han proliferat indiscriminadament en aquella zona.

Segons una informació del Consell Insular de Mallorca apareguda als mitjans de comunicació, Sencelles té un valor cadastral d'uns 2.900 milions de pessetes, essent el valor cadastral mitjà d'un milió i mig.

A mitjans d'octubre l'ajuntament va obrir un termini de 15 dies perquè algunes entitats socials i culturals locals que havien estat informades poguessin sol·licitar ajuts per realitzar activitats emmarcades en el pla pilot de normalització lingüística.

Dia 27 d'octubre es va celebrar una trobada comarcal de la germandat de donants de sang a Santa Eugènia on hi participaren els

donants de Sencelles.

L'Associació de Veïnats Sant Cristòfol de Biniali organitzà dia 29 d'octubre una excursió a la Platja de Palma.

Al plenari ordinari de principis del mes de novembre es va donar lectura al decret de batlia pel qual quedava destituït de tots els càrrecs municipals el regidor de l'equip de govern Ventura Rubí, per la qual cosa la crisi oberta al PP de Sencelles continua sense cicatritzar.

L'ajuntament de Sencelles ha firmat un conveni amb el de Ciutat mitjançant el qual els cans abandonats que es trobin al nostre terme seran duits al centre d'animals de Son Reus.

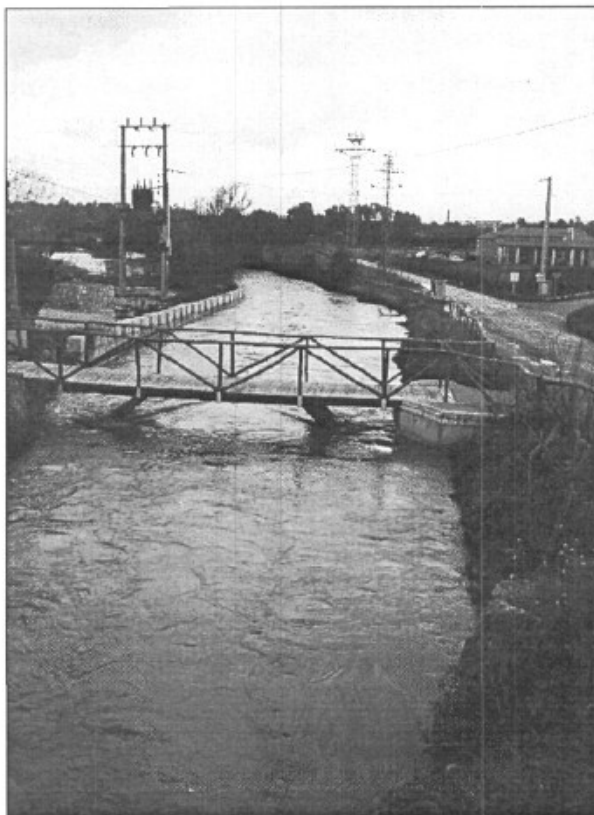
Dia 16 de novembre es reuní la comissió del pla pilot de normalització lingüística que decidí repartir entre 11 entitats socioculturals del municipi uns tres milions de pessetes.

La unitat mòbil de la Germandat de Donants de Sang de Mallorca es desplaçà a Sencelles dia 18 de novembre per facilitar les 47 periòdiques donacions dels sencellers.

Dos autocars amb components de l'associació de la tercera edat de Sencelles anaren d'excursió dia 23 de novembre a la zona de sa Pobla, Pollença i Alcúdia.

La confecció del nou padró d'habitants que s'efectuà durant els mesos d'abril i maig ha donat com a resultat l'augment en el nombre de sencellers que ara són uns 1891.

Els serveis de tributs del Govern Balear es desplaçaren a Sencelles dies 15, 18 i 19, a l'ex-casal de cultura, i a Biniali, a l'ex-convent, dia 20 de novembre, per efectuar la recaptació

dels impostos municipals corresponents a 1996.

Els sonadors de l'Agrupació Folclòrica es Jonc de Sencelles feren una actuació dia 23 de novembre al llogaret de Son Valls, en el marc de les festes de Crist Rei d'aquell llogaret de Felanitx.

Sencelles és l'únic municipi de Mallorca que s'ha quedat per a l'any 1997 sense aportacions del Consell Insular de Mallorca al Pla d'Obres i Serveis, ja que no es va presentar cap projecte, degut a les confrontacions existents dins del grup de govern del PP.

El GOB es va tornar a queixar a finals de novembre de la destrucció que suposen les obres de la nova carretera de Ciutat a Sineu, els treballs de la qual han començat pel tram comprès entre el pou de Judí i la partió amb el terme municipal de Santa Eugènia, i que ara ja continuen cap a Sineu. L'entitat ecologista es questiona la necessitat de l'ampliació de la carretera que ha provocat la destrucció d'unes parets seques centenàries i la tala d'alzines protegides.

Finalment sembla que l'herència que deixà Mossèn Bartomeu Oliver serà per a la fundació que duu el seu nom ja que els tribunals han desestimat les reclamacions que havia efectuat l'Obra Cultural Balear.

Els components de l'Associació de la Tercera Edat de Sencelles participaren a l'exposició que amb motiu de la fira de la Perdiu se celebrà a Montuiri dia primer de desembre col·laborant amb antigues elaboracions artesanals.

Una novillada il·legal es va celebrar a Jornets dia 1 de desembre. L'acció va dur molta polèmica entre els veïnats que denunciaren la feta, la Guàrdia Civil, els ecologistes i defensors dels animals, l'ajuntament de Sencelles que és l'organisme que podria mul-

tar els infractors amb uns 2 milions i mig de pessetes.

Les monges de la Caritat tornaren a celebrar l'aniversari de la Fundació del convent de Sencelles amb una trobada de joventut que acabà amb una festa i un gran foguerò que comptà amb la participació de l'Agrupació Folclòrica Es Jonc de Sencelles.

Lluís Ramis de Ayreflor, descendent de la possessió d'Aireflor, va esser nomenat nou president de l'Autoritat Portuària de Balears dia 10 de desembre.

La Coral Sor Francinaina de Sencelles té previst tornar la visita que feu la Coral La Violeta de Centelles durant l'estiu del proper any.

Dia 11 de desembre la Guàrdia Civil va aclarir

un conjunt de robatoris que s'havien produït a diverses zones rurals de Mallorca, entre d'elles a xalets i casetes de fora vila de Sencelles. Varen esser detinguts Valentín A.C. i Diego S.B.

Les pluges dels primers 10 dies del mes de desembre varen provocar un altre cop que els torrents del terme correguessin de valent. A la zona situada entre Son Sales, Biniali i els camins des Terrers Blancs i Canarossa, les finques quedaren negades per la força de les

aigües del torrent de Solleric. Les famílies que habiten la zona de ses Solades de Biniali tornen a reclamar la construcció d'un pont a l'antic carrer des Torrent, actualment des Convent.

La Coral Sor Francinaina de Sencelles, dia 20 de desembre, va esser l'encarregada de cantar l'himne de Mallorca, La Balanguera, a la Nit de la Cultura, al Casino de Mallorca, acte durant el qual es lliuraren els Premis 31 de desembre que cada any atorga l'Obra Cultural Balear. El premi Bartomeu Oliver i Amengual, que recorda la relació entre l'OCB i mossèn Bartomeu Capità fou enguany per l'Agrupació Cultural de Porreres que d'entre altres activitats edita la nostra revista germana Llum d'Oli. Enhorabona!

Els problemes amb la recollida domiciliària de fems al terme de Sencelles continuen provocant polèmica. Apart de les evidents deficiències de l'empresa concessionària, la deixedesa dels nostres governants, l'incivisme de molta gent provoca que els llocs on s'ubiquen els contenidors siguin vertaders femers. La brutor escampada al creuer del camí

de Jornets amb la carretera d'Inca és escandalosa i dona una molt mala imatge al poble.

El sencer Antoni Verd, de can Rabassa, es va presentar com a candidata a les eleccions de desembre per triar el nou degà del Col·legi de Missers de Balears.

Dia 22 de desembre els vells de Sencelles celebraren nadal amb una xocolatada al seu local del carrer Antoni J. Llabrés Mudoí.

Els components i simpatitzants dels Sencellers Independents (SI) celebraren nadal amb un sopar de companyonia al restaurant Es Pou de Lloret el passat dia 28 de desembre. I no fou cap innocentada.

Agència de Selleters

OSCA Y CIRER S.A.L.

Tel. 59 15 40
C/. Jardines, 26 - SENCELLES

REPARACION DE TODA CLASE MAQUINARIA AGRICOLA

Persianas Mallorquinas de Seguridad - Metálicas y en aluminio
Puertas Basculantes - Metálicas o forradas en madera
Barreras y Rejas (Artísticas) o Simples
Estrujadoras y Prensas de Uva
Remolques - Toda la gama
Molinos de Piense - Toda la gama
Compresores a tracción tractor
Venta de Aceite hidráulico y automoción
Venta de hilo para empacadoras

EA
ELECTRICA ARROM
INSTALACIONES Y LINEAS ELECTRICAS

Guillermo Arrom Villalonga

C/. Ramon Llull, 9
Tel. 59 12 29

07140 SENCELLES (Mallorca)

QUI DIES PASSA, ANYS EMPENY!

Encara que no ho pareixi aquesta imatge és de Biniali, probablement enfocada desde la finestra de la casa dels dos fassers de devora la carretera. Aquesta casa que veis a l'esquerra de la foto és el casal de Son Antic lligada a la família Jaquotot actualment reformada i que conserva el seu primitiu escut de la façana. A darrere veim el campanar talment ara encara que si vos hi fixau bé davall la balustrada hi ha dues finestres amb persianes que actualment ja no hi són. Amb aquesta altra imatge aèria podeu apreciar lo bé que es conserva; a veure si la trobau.

Joana Ferragut Fiol

Carta al director

Vull seguir feient un comentari a la carta del darrer nombre de Sa Sella de sa meva experiència com a president del Atlètic Sencelles.

Hi va haver fa uns anys una revista crítica-humorística que és inoblidable pels qui en temps de la Dictadura cercavem qualche article que el censor de torn havia deixat passar que es deia HERMANO LOBO i a la qual sempre sortia una vinyeta amb un dibuix d'un llop que parlava i dins el núvol del dibuixant deia ¿CUANDO DESAPARECERÁ LA CENSURA? I un altre llop li contestava amb el crit natural dels llops ¡UUUUUUUUUH!!. Això ve a col·locació de que la gent de la que vos parlava a la carta anterior encara no s'han donat a conèixer i no tant sols això, sinó que algun que abans venia a veurem, si era necessari, creuava el carrer, i ara quan mos acostam acota es cap i, si jo l'es comet es disculpa dient que no m'havia vist quant abans em veia abans que jo el ves a ell.

Seguim sense saber on han anta a parar les 143 mil i pico de pessetes que varen quedar de la temporada anterior.

També vo vull fer saber que encara han tengut la solemne cara dura de deixar a ca meva, no a mi personalment, un carnet de soci amb el nombre ú, acompanyat d'una placa amb l'escut del Cub que jo encara presidesc mentres no es demostrí el contrari, i mes encara, el carnet va signat a l'apartat del president per una firma que no es la meva.

I dic jo: si són capaços de FALSSIFICAR una firma d'una persona, que es pot esperar d'ells?. Idò sa contesta es com la del Llop: UUUUUUUUUUH!!

També vull fer constar que tot lo que ha passat o millor dit, que encara passa, no fa que per a mi son amics meus i que estic disposat a ajudar-los en el que sigui, però que no es pensin que dorm a sa palla i que si els que els manden, que no són amics meus, s'ho pensen idò no.

Encara que sigui un tema que no té res a

veurer amb l'anterior, també vull fer constar que el problema que comentava també a un altre nombre de Sa Sella de les senyalitzacions de tràfic i dels respecte que s'els tenia, no s'ha resolt de tot, però la cosa ha millorat, ja no hi ha tant de desgavell com hi havia i d'això també s'ha de donar s'enhorabona als que ho han corregit i vull fer-ho personalment ja que jo vaig encetar el tema.

I com que vull que vegeu sa moral que he agafat amb l'anterior, voldria fer un altre comentari per a veurer si també ho solucionarem, encara que sigui mes compromés. Perqué aquí el poble ras no hi pot fer res, sino que això és de les altes instàncies.

Vaig anar un vespre a veurer un malalt i m'en vaig donar compte de la foscor del poble. L'encandament públic es d'allò mes penós que jo he vist a la meva vida. Recorda sa cançó de sa Sibil·la quan parla de les grans tenebres de la fi del mon. Fent un poc d'humor negre, vaig pensar quan tornava a casa després de visitar el malalt que si miràs per a la finestra de la seva cambra, molta de claredat respecte del seu estat no podria tenir-ne.

Esper que en venir Nadal que a tots ens agafa alegria i feim que hi haja més claredat per a tot, i que els pobles també es vesteixen de bombilles per a les festes, no seria molt fort per a l'erari públic, arregla aquesta manca de llum als carrers i ja que som un poble sense clavegueram, que no siguem també el poble sense llum, perquè així, si encara no basta, no mos tenguin més a les fosques.

Sebastià Siquier i Ramis

Son Calussa, Nadal 96

Si sa revista ha de sortir per a Nadal,
que les vegem santes i alegres
i que l'any que ve sigui millor

ES NYARRO SENCELLER

S'altra dia venia de Ciutat, i quan ja arribava a n'es pont de Biniali, de sobte, me vaig aturar: rellamps, i què és allò? Un arbre blau i quadrat, i a més a més, tapa es pou! De quina raça deu esser? Mi vaig acostar, no! No era un arbre, era un "lletreiro" de propaganda d'una benzina!... Quina calamitat, un tros de ferro tapant una vista tan polida. De qui va sortir s'idea d'aquest anunci tan poc estètic?.

"Es rossinyol de primavera".

Deu Anys de Vida

Fa deu anys que podiem llegir a les pàgines del número 7 de Sa Sella corresponent a les festes de Santa Àgueda de 1986 un article de Mossèn Bartomeu Oliver sobre com eren les festes de la nostra co-patrona antany. També hi trobam un xerrada amb el nou rector de la parròquia de Sant Pere, don Simó, que acabava d'arribar. També hi ha una crònica esportiva sobre la marxa de la temporada del Club Esportiu Sencelles i la seva Penya Garrover, que organitzà una impressionant moguda amb "la porrita".

Sa Sella Deu Anys

Bruixeries: El porc, impuresa i fecunditat

Ningú diria que el porc pot ser un animal màgic. La seva presència és tan quotidiana a l'illa, les seves virtuts tan apreciades i utilitzades que li manca aquell halo misteriós i llunyà que tenen altres animals. Malgrat que, també el porc és en qualque sentit un dels tòtems de Mallorca.

El porc té, així i tot, mala fama. És considerat símbol dels desitjos impurs, per la seva voracitat i falta de exquisitesa.

Se'l veu com a signe de pas entre el nivell superior a l'inferior, tal vegada perquè pareix un home degenerat, nuu i entregat allò més baix, com els companys d'Ulisses baix el malefici de la pèrfida Cirne. En ell s'ha vist el "abismamiento moral en lo perverso" en paraules de J.E. Cirlot. Raons aquestes que justifiquen l'horror que certes religions com la mahometana tenen a aquest animal.

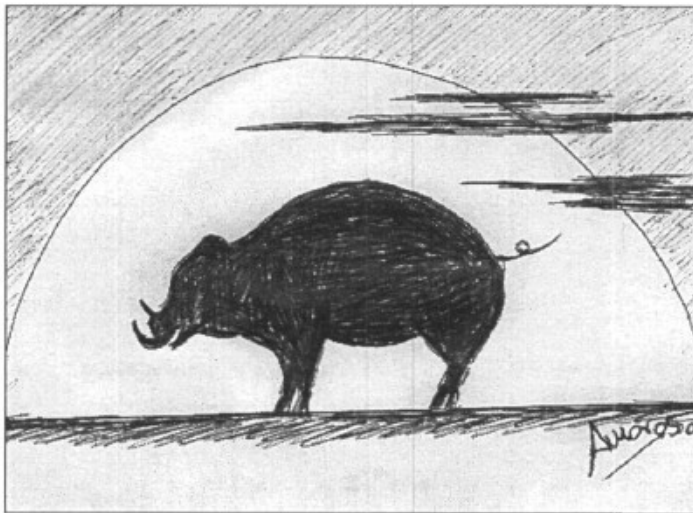
També en aquest sentit, George Sand feia cruels apreciacions sobre els mallorquins, afirmant que tractaven quasi millor els porcs que els seus fills, ja que aquests immunds animals eren font d'aliment i prosperitat. Recorda l'autora d'*Un Hivern a Mallorca* les nits en que la foscor del camp, les guardes de porcs es posaven a grufar inquietes als seus corrals fins que l'amo les dirigia la paraula, unes vegades tendra i altres autoritària fent-les callar.

El sentiment popular mallorquí cap al porc és ambivalent. Per una banda, significa allò que és groller, impur i bestial. Hi ha qualque cosa de pitjor que "quedar com un porc" o "esser

un porc". existeix una expressió pròpia de l'illa per indicar superlatiu: "anar com el rei porc o fer oi en el rei porc". Desfer-se de qualcú de mala manera és "donar cap de porc". És animal indolent i poc espiritual: "menjar i jeure, vida de porc", ja que es passa el dia menjant i gandulejant. I els augmentatius del porc són insults en clau major pels mallorquins: porcàs, porcarro, porcarràs...

De totes maneres, el costat de fama tant poc brillant, el porc és apreciat per la seva enorme utilitat: "del porc, fins la coa és bona", ja que del cap fins a la coa és aprofitable.

D'aquí surt el fil subtil que ens condueix cap al paper ritual, i per derivació màgic de l'animal. El seu gran paper protagonista, la seva epifania ritual, es produeix a les matances, un dels actes comunitaris de major importància encara avui a l'illa.

El porc, sobre tot el mític porc negre de l'illa, s'engreixava acuradament preparat per al sacrifici. Durant l'any, anava d'un cap a l'altre del corral menjant el que li tiraven, fins que a l'època de les fiques, amb la arribada de la tardor comença a rebre una alimentació a base d'aquests rics fruits i farina. Desembre o gener era la data clau com diu la saviesa popular: "per Sant

Martí mata el porc i enceta el vi", "per Sant Tomàs agafa el porc pel nas o mata el porc pel gener si vol que es conservi bé". Arriba la data clau i és una festa gran, es reuneixen amics i familiars, ja que la casa obri les portes a tothom. Hi ha castes de participants: les dones, sobre tot sa madona vella, que duen a terme les alquímies més complicades dels calderons i embotits, el pastador de mans fredes, que remena la carn fins a convertir-la en

pasta, els matancers, els joves i els nins. Tota la societat agrària, tradicional i antiga és reuneix envoltant aquest protagonista ben involuntari que és el porc.

Això ocasiona per a nombroses facetes màgiques. Sa madona vella ha de recitar determinades oracions mentre prepara en el seu calderó el *camaiot*; els matancers utilitzen uns ganivets especials per a aquesta única ocasió; els joves canten, ballen i s'entreguen després, ja de nit als jocs de matances, entremesos o petites representacions a vegades picants i altres relacionades amb ànimes de difunts o bubotes.

Intervenien regles especials per evitar, màgia pura, que la pasta no torni blanca, és a dir, que no es tudi. Entre elles existeix la prohibició estricta de que no participi en la tasca cap dona amb la menstruació, i que el pastador hagi mantengut dejuni sexual el dia anterior. Normes que provenen del més antic pensament màgic, funcionant per analogies naturals. Perquè, en esser el porc i la seva mort gloriosa un cant magnífic a la fecunditat, s'han de mantenir purs abans de la festa per no espanyar la càrrega de poder fèrtil, aliment i plaer que suposa l'esdeveniment.

No de bades una d'aquestes normes regia la realització de matances amb lluna nova, quan la força de l'astre està en augment. I és que el porc és un dels animals típicament lunars del mediterrani. Robert Graves ho explica afirmant que "varien com la lluna entre el blanc, el vermellós i el negre. S'alimenten de carronya, són prolífics però devoren a la seva pròpia prole. I els seus claus tenen forma de mitja lluna".

Donat el seu caràcter lligat amb la fecunditat i la regeneració de tots els cultes lunars, el porc ens apareix doncs com a un clar signe del poder generador de la natura. No tant sols devora i regenera després qualsevol deixalla en carn exquisida, sinó que tot ell, fins i tot la seva pixa que

s'utilitzava per untar les carreretes, és aprofitable.

Per aquesta raó, és un dels tòtems positius de l'illa, gràcies a una llarga història simbòlica que ja trobam quan els seus ullals o els de porc senglar, eren usats durant l'Edat Mitjana com a amulet, probablement per conservar la salut i afavorir la procreació. El mateix Pere III, monarca català pare de Joan I, utilitzava correntment dents de porc penjats del coll com a talismà.

No menyspreem doncs el valor simbòlic d'aquest humil animal, base de tota l'economia i alimentació illenca durant segles, que encara avui segueix conservant soterradament les seves virtuts salutíferes i màgiques.

Miquel Amorós Montserrat.

nuevo

Servicio Nómina

domiciliando su nómina en "la Caixa":

- Le regalamos un teléfono móvil.
- Condiciones financieras incomparables.
- Grandes ventajas y descuentos en:
Informática El Corte Inglés S.A., Sol Melià,
Viajes Barceló, Avis, Tele Line,
Info-Telecom...

INFORMÁTICA
El Corte Inglés

AVIS

Barceló Viajes

Le informaremos en cualquiera de nuestras 164 oficinas.

"la Caixa"

*Ventajas aplicables a las domiciliaciones de pensiones.

Imatges d'Ahir

La imatge d'avui està presa en el pati de ca'n Garrover lloc on s'hi feien moltes activitats religioses i lúdiques, com per exemple la comèdia titulada "Ses Criades i sa Senyora" que correspon a aquesta fotografia de la dècada dels anys 30.

Dretes de dreta a esquerra: n'Àgueda Amengual de ca'n París, Antònia de ca'n Lluc i la seva germana.

Assegudes de dreta a esquerra: ?, Antònia Florit Coll de ca'n Pentinat.

Foto cedida per: Magdalena Florit Coll de ca'n Pentinat.

Antoni Florit Florit

DESIMPER

PRODUCTES DE NETEJA

CATALINA REINES I ALTRES C.B.
CAMI VELL D'INCA, 2
07310 CAMPANET
☎ 51 61 08 - 51 69 89

Carta: Normalitzar què ?

Fa dies que ses idees d'aquesta carta em rondaven es cap i m'he decidit a escriure-les perque, sa veritat, hi ha coses que passen de mida.

Tot això fa referència a allò que per ara sabem de s'aplicació des pla pilot de normalització lingüística a Sencelles.

M'empegueesc de s'evident incapacitat des nostres polítics locals de trobar iniciatives vàlides i projectes de normalització realment engrescadors o profitosos, que aportin coses substancioses.

Tot ve de què s'ajuntament ha repartit uns tres milions de pessetes a diverses associacions que presentaren projectes a n'es pla pilot. Sa manera en què tudar aquests doblers s'ha instal·lat a n'aquest poble és de pena.

Si des d'un principi ja s'havia pensat que tot això havia de consistir a aconseguir uns ingressos per ses associacions des poble, ja em va bé, però si era així, per què tanta comèdia i parsimònia? Perquè disfressar-ho de normalització i no parlar clar des des començament ?.

Ja sabíem que amb tot es tema des pla pilot teníem cera del corpus. Des d'un principi sa cosa va néixer coixa. Molts de municipis de Mallorca sol·licitaren esser municipi pilot, però només 4 podien esser es escollits. Misteriosament en arribar s'hora de firmar tot es protocol, de 4 passàrem a 5 perque Sencelles s'afegí a darrera hora. Es dia abans s'hi havia quedat de fora. Ja sabeu allò de "Sant Pere va fer tots es seus parents sants" i "qui te bo vola i qui no redola". Ja m'enteneu...

Després ses coses es torçaren. En Cristòfol Soler que havia estat es gran promotor de tot aquest trull, cau en desgràcia i a n'es seu substitut tot això de sa llengua ni li va ni li ve, i per tant hi ha un incompliment de sa línia inicial de partida i des vertader esperit des pla pilot. Així resulta que a Sencelles tenim un doblers i no sabem que n'hem de fer i arriba es moment de destinar-ho a qualque cosa, arriba sa tudadissa.

No trob ètic que amb aquests doblers se subvencionin actuacions musicals que en definitiva seran iguals a ses que sempre s'han vengut fent. Trobaria més lògic ajudar a actuacions d'aquests grups si s'haguessin preocupat de recuperar i investigar elements perduts o oblidats (lletres, cançons, balls, tradicions, ...) i que s'haguessin compromès, a partir d'ara, incorporar-los a n'es seu repertori. Això si que tendria relació amb un pla de normalització de sa llengua. En definitiva, que s'ajuda des pla pilot hagués servit per tenir una cosa que sense aquesta empena no s'hagués pogut fer.

Per exemple, i sempre amb la precaució que no se si és es cas, però sa Societat de Caçadors si no sol·licitaren res, per què no anaren a cercar-los i ajudar-los a proposar coses. Recentment han estat instal·lant nous cartells anunciant es vedat de caça, i són encara en castellà Coto privado de caza. Si resulta que sa versió castellana -no ho se- els surt més barata que sa catalana, el pla pilot no hagués pogut pagar sa diferència, per així tenir Zona privada de caça ?

En definitiva tothom hi està implicat en revitalitzar una llengua atacada i minoritzada, si aquest plantejament inicial és cert per què hi ha tanta improvisació a sa Casa de la Vila, si des del mes de maig ja se sabia que Sencelles era municipi pilot. Per què enviar una magra circular a les entitats amb un termini ridícul de 15 dies quan hi ha hagut temps suficient per reunir-les, explicar-les de que anava la història el que s'esperava d'elles, anunciar-les que començassin a pensar en projectes, etc.

De totes maneres, hi ha moltes qüestions sense que hi vegi una resposta lògica :

Realment totes ses entitats que tenien coses a dir varen esser avisades ?

Estaven informades en què consistia es tema? Què es va fer perque se sentissin motivades a participar?

Quin criteri es va seguir per seleccionar-les ? I per concedir ses subvencions?

Que en quedarà en net, as cap i a la fi, d'una actuació o un concert ?Es tractava realment de fer una feina ben feta o cobrir l'expedient sense pena ni glòria i de pas, sortir pes diaris i sa tele firmant i presidint ?

Per què tants d'eufemismes "Pla Pilot de Normalització Lingüística de la nostra llen-

gua" i no deim ses coses pes seu nom científic i legal?

Creis realment que a n'aquest trull hi ha hagut qualque cosa de Normal ?

En definitiva, qualcú sap cert de què anam a n'aquest poble?

B.C.

Sencelles, municipi pilot?

AYUNTAMENT DE SENCELLES
BALEARS

N.º _____

D. MANUEL GARCIA AGUIRRE, Secretario Interventor del M.I.
Ayuntamiento de Sencelles, Provincia Baleares.

CERTIFICO:

Que D. _____,
con D.N. de Identidad n.º _____, es en el día de hoy
vecino de esta localidad, teniendo su domicilio en la
_____ de _____,
figurando empadronado en este Ayuntamiento con fecha 01.02.91

En prueba de lo anterior y a los efectos de lo dispuesto
por la Ley 46/81, de 29 de Diciembre, sobre reducción
tarifaria para el tráfico, aéreo o marítimo, regular entre
Baleares y la Península, expido el presente certificado en
Sencelles, a _____ de _____ de mil
novecientos noventa y seis.

VºBº
EL ALCALDE,
Juan Ferrer

Pub S'AGUAIT

TORRENT, 1 - 07143 BINZALI

Bones Copes, Bon Ambient i Bona Música

Banyes de Foc (llegenda centellenca -i II -)

Continua de l'anterior número.

En silenci, entre maitines ella i entre rates i màrfegues ell, seguiren estimant-se.

Un dia arribà un missatger amb males notícies: per les planures del Vallès havia arribat, galopant, una onada infidel. Milers de sarraïns onejant mitja lluna i empunyant cimitarres estaven assetjant el castell. I el setge significava fam, destrucció, mort.

El castellà de Sant Martí es veié perdut. No hi havia tropa de refresc a la vista. No hi havia esperança. Feu recompte: per cada ballester hi havia 40 infidels. Per cada cavall la moreria en tenia 100. On era la solució? El capellà del castell gosà apropar-se al cavaller:

- Potser la teniu a prop. Roderic, el ballester enamorat de la vostra filla. Ell ha estat presoner dels barbàrics als camps de Tarragona. Ell coneix les astúcies de l'infidel. Ell va saber evadir-se del campament d'Al-Manshur. És astut...

El castellà de Sant Martí frenà el reneç que tenia a flor de llavi i, perdut per perdut, va sacrificar l'orgull en l'altar de la supervivència. Féu portar el presoner i li exposà el problema. El jove ballester escoltà. Reflexionà uns moments...

- Missenyor: quants moltons teniu a la cleda?

-Una cinquantena...

El ballester agrupà els 50 moltons i, per ordre de missenyor, féu lligar una teia a cada una de les banyes. De manera que, a punta de fosc, els 50 moltons estaven enfilats de cara a l'espadat. Era plena nit, nit sense més lluna que la

de les banderes dels sarraïns, que el ballester cridà:

-enceneu les teies!

Tal dit, tal fet. Obriren les portes de les cledes i els 50 moltons, cent llegües de foc atia-des pel vent, començaren una boja cavalcada cingles avall. Era esfereïdor. Rius de flames desbocades, torrents esbojarrats, serps de foc i guspises que sortien de les alzines, els roures, els pins...

Davant aquell diluvi de foc, que semblava un exèrcit infernal, els assetiadors foren presa del pànic i encara corren, camí de Tunis.

El final ja el presentiu. El "Castlà", vencedor en el combat i vençut en l'orgull, abraça el jove ballester al pati d'armes. El convent de Vic perd una novícia. Toquen les campanes i per sobre els cingles de Bertí s'obre, gloriós, el punt rodó i pancromàtic de l'arc iris que, des d'ara, serà l'Arc de Sant Martí.

La mà de porcellana de la donzella queda atrapada en la mà dura i viril del ballester.

I el capellà del castell, amb suavíssima picardia, mira de cua d'ull el severíssim "castlà"...

-Missenyor: quan serà el casament?...

la història, és clar, continua. Diu la llegenda que la facècia dels 50 moltons de les 100 banyes es féu famosa pel país. I que, d'aleshores ençà, el castell fou conegut com "el de Sant Martí de les Cent Teies". I que fins i tot el poble que vetlla el peu del castell, amb la seva porta feudal i el seu temple de Jesús, adoptà el nom de la vila de Cent Teies. Que la història ens perdoni. Que la llegenda ens beneeixi.

Llegenda d'Osona remesa per Magdalena Parés de Centelles.

Per Nadal, neules.

Suar de desembre, sedes pes gener.

Des gall de Nadal, per més que se'n mengi, mai fa mal.

Si Nadal cau en dijous, penjau ses arades i amollau es bous.

Si per a Nadal fa estiu, Pasco a prop des caliu.

Desembre finat, any acabat.

I molts d'anys i Bones Festes. Sa Sella.

Molts d'anys

1997

BANCA MARCH